

1240

Калек бывш. Бюджетной
искусства.

Копия

1940

Большой промышленный центр

Кальк ткань о. Ташкент

Бисмиллах Муради. Алиев. 1939.

ицв. № 1240

Qal'q Aqzyl

TOQTQUL TUURALU

Оңтүз елдерин атаңтың алдыңыз азынъ зөлген. Сана ылтншадан
дан қызықтың күлдүргүс Төктөгүл жатысанын біндерден келгенінен
настар 16- сыйда сејін бірін сұруп ырғап ырдаң енегүн алған уй-
сын таңдар аста тоғдо заңаңтар болып санаңа сұруп санаңтар болып
келгенінен настар Төктөгүлден озунуң ырдаңан ылғалың қана Төктө-
гүл екесүздүн ырдаңан ылғалыңдың алдан нұрлар күнден сирін сүттү-
таңај заңын берген stalindik шілүе doerdo сазынса тиңа келді.
1928- сыйда Төктөгүлдең екмет саңыттар кел дөлди күндең 10ет-тү-
ду ырдаңын Төктөгүл ырдаңаның заңын нағызаны, шының 1-ші
сұландај заңын ырдаңан. Важлардың манартардың нағызаның тардаға тү-
тискен есемнәр олқанын визиң құзқандар деп санаңдар ырдаңан.
Совет екместуң үтүн дүниедеги proletariarларын ојеотен сарды ыл-
сылагынъа әндижанын Lenin stalindik өтсислистик даның пат-
шының өлім асылды деп ырдаңан. Төктөгүл озунуң аң өсерінен
женихіз заңын нағызаның кесіліп штунда кірән олмада зөлін мол-
нада үнде заңынин 25 сыйда кесіліп сыңсызға штүк үсіліп нағ-
ыттың ырдаңды. Оңандың ытғызыңда зорлық шығып кеткен. Төктөгүлден күйлерүн нестана-
теле алып емес. Қана ылғалына баа берген емес. Бен шатыр ғалып-
тырып, ғасыр альрьың деп Төктөгүлдең түрлілар кетірип сиберген
25- сыйда Годоме солиқер екмет сизді саңыттар нағызаның деп потем еле-
ем үй көрдүн Төре деп сирадым. Оңандың Төктөгүл мәндәј ырдаңт

Balam qulao salgyн сип көрке,
Саңыттар нағызаның үшкекке.
Барвайт елем озунсе,
Саңыттар алды мілдетке.
Кең бірең сујсе Төре деп,
Кең бірең мені сујіседү,
Келчіреп олған екен деп.
Кең бірең санаң сујіледү.
Қарғыртсың сал деди,
Қайтара кетір ол деди.
Жаңаңдаң санды өյназай,
Тыңс еле саңыт ал деди.

V

Төктөгүлдин оған киүндеңү үлтсүлдараңа наразы скендиги үлінді.
Ол- сыла өңтүз жеккішкіліктердең жеккіліктердең шаңыттар
келдім. Үлтсүл Төсөре айтат. Оған Төктөгүлден Осмонқул алдаңа-
са ееде. Осмонқул азғың өңтүздин алдыңыз азынъ ембесі деп үлт-
сүл тұлғастарев еке айтты. Нына оғол маңдаңан Осмонқул үлтсүл-
дардың солдошы болуп саңыт. Үлтсүлдар ал сұр ғалырьын деп түрүү-
сынде қынр сиберген Төктөгүлдең, алғанден кінін. Нұра сары еткен
кесем талғас таңај сана атавын үтүн дүниәненекинин сенілесе
сөтекcisi stalindin шілүе doerunda Төктөгүлден даның үтүн 330R
да саңыттар отурат. Бул китеңтеп мұрда Төктөгүлден ылғалынан ал
китең саңыттар жетекшін. Төктөгүл менен саңыттар көрүстүн. Азаның
деген tegirmencinikine Төктөгүл ығыс көлди деп еидін нағызаның сүр-
сөр олды . Өңің үркес ешк оған дарыт дегендегі жен оған са-
на. үаңыссың салынаның алдында елем. Қаратай деген жа-
ланың таба. Қанаңың оған tegirmencis көліп оған ек-
не тәтей жары сөртепсан төңгөс

dun kisi eken Teqtosul da salam ajtyn kirip bardym. Canaalt kel kel bozorin ьгсыз Төсөндөн утупур сала кер деди. Төтесүл оңа qaldы да salam ьгсызды деди Сүргөм шүдеj түзүр соq ьгсыз ен min dedim. Озум malaj өтөштөм май вайлаен сарал. Atamda al соq ажрандьq май соq кетегенүм sun житумда соqоj арағашым тоqоj өардаq ын саман ton сардьыq соn. Наенайт нас болуп сүрөтүп, ant кеним менен kelin алан elge кемпир elgen сөрөт өзөнөөн жиңисе туңда саңылар сыйын ьтадайтын. Осун соq eldin арғасында тутамын. Төсөм сөркенді сесір өтөмөстөпүр түгүпур жетизүн алър ьтадай заңтады.

Көрсүlyk өңтүм аманын,
Көркөнүмүз айтсаң саманын.
Көпүлүп салажын,
Көйтүнде көркөн заманды.
Qалқымдан настүр соq болсо,
Qајгыльп尔 eldi тазамын.
Көркөнү өңдүр көтөңүл,
Бор өңдер алден адапсан.
Көрсүlyk ten түаулыр,
Көйтүнгө сеjin сөе вассан.
Вазарга сатсу майындај,
Сайылтар өңдер тұнастан.
Оңналаң өлүп кетерге,
Давар соq сeter ақалдан.
Сайылнын күпүн откөгүр,
Сайгыльп尔 көлдім өткөрсан.
Самандың көр көгүр,
Саңыдь өңдүр сүрөтүш.
Лаңағен eldin заңына,
Лаңағен соq сүрөтүп.
Ata өңтүм то, оңа,

Aldыңда салыр үтегүн.
Сайыл дартын күпүлүр,
Оның болсу тиегім.
Безүмдин өңсү сасыгар,
Кетердүм сордуң сәнита
Күнесүз өңдер алрагыр
Кек темір салын соңша.
Вадыңда залим төрөнүн,
Вадыңда өңдер салынат.
Асынан кеткен сизцилер,
Qандай күнде өңдер айдалат.
Qассанын көркөн болсо,
Tastustan kir sek пайдалап.
Тоқима үзүр түгетсең,
Тоқима үзүр түгетсең.
Adiletsiz залимдин,
Альмай өңдер соңса.
Асынан кеткен сизцилер,
Алар өңдер соңса.
Зара сер өңдер сөе вадыр,
Зандын тер ақса сөрөтүп,
Зандын өңдер күн certip,
Зарар тұрсын сөрөтүп,
Задыңда залим заң золуп,
Задыңда ақ соек соңса,
Зителерден оңтүлөп,

*Төңармашының
урбачылық жиңисе*

Жланайтын жалын Гүрт

Bizdin заман оңолсо.
 Балутсуз съ қан ай күндеj,
 ۋاڭقىتىق дүjnө төңолсо.
 ۋاردى ىالىش بىۋارا,
 ۋاڭقىتىق күnge ىى bolىse.
 Uşu kүndu ۋىر kersem,
 Oso замат men eisem.
 Qalbas elen armanьm.
 Съваг ىلەن кەنүىلەن,
 Zalimden kergen zarlارым.
 ۋىلتىر keldim ىاىىدان,
 Tyndyk Sibir ىاسىنап.
 Zavaikal уркут kejtyneden,
 Men ۋارغان verde miq sandan,
 ۋىندۇular var ki sencen.
 Qasaqan attaj qolباتun,
 Съпسىrlaqan ișense.
 Ala toedo ejdäq duu,
 Aq qalpaq چىغىز elim sen.
 Asmandap исقان ous elem,
 Ajlanýr aman keldim men.
 Qadътын surap keletam,
 ئىجىز بىلەز بىلەز.
 ۋاڭقىتار kerdum ىۇزۇndu,
 ۋازъقىتىز ۋاتъلىپ.
 ۋارتагىنъ ۋىلە alvaj,
 ۋالىز санаالىپ таапъдым.
 ۋىزىقىتىز sujgender,
 ۋىزىقىتىز sujgender,
 ۋىزىقىتىز ىىقىتىز.
 ۋادъىانъ заманъ,
 تاڭىر ۋارات ىىldan سىل.
 ۋاڭىدا bol ىاشدا bol,
 ۋىزمەتلىك ىىldam ىىل.
 ۋاڭقىتىز kelgen төңىدىن,
 Salandaşqan سەخى زىل.